

2015-2016 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

SAMSUN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

SOSYAL BİLGİLER DERSİ İL ZÜMRE ÇALIŞTAYI RAPORU

a. Dersin Öğretiminde Uygulanan Etkili Öğretim Yöntem ve Teknikleri İle İlgili

Görüşler

Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler:

1. Anlatım Yöntemi,
2. Soru-Cevap Yöntemi,
3. Gezi Gözlem Yöntemi,
4. Proje Yöntemi,
5. Tartışma Yöntemi (Panel, Münazara, Forum vb.),
6. Gösteri Tekniği,
7. Örnek Olay Yöntemi,
8. Drama ve Rol yapma Tekniği,
9. Problem çözme Yöntemi,
10. Grup çalışması Yöntemi,
11. Beyin Fırtınası Yöntemi,
12. Bireysel Çalışma,
13. Kaynak Kişiden Yararlanma,
14. İstasyon çalışması,
15. Şapka düşünme teknikleri vb.

- Anlatım yönteminde öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin beklenen düzeyde olmaması bu yöntemde sıkıntılar meydana getirmektedir. Ancak akıllı tahta kullanımının başlamasıyla öğrencilerde gözle görülür bir ilginin arttığı belirtilmiştir. Yöntem ve teknikleri uygularken sadece belirli yöntemler üzerinde durulmasının öğrencilerde sıkıcı olacağı, tüm öğrenci seviyelerine uygun yöntemlerin uygulanmasının iyi olacağı belirtilmiştir.
- Drama; canlandırma ve empati kurmayı öğrenmeyi kolaylaştırdığı belirtilmiştir. 7. Sınıf Ekonomik ve Sosyal Hayat temasında Vakıflar konusunda, 5. Sınıf Tek Ülke Tek Bayrak temasında Merkezi Yönetim Birimleri konusunda öğrenmeyi destekleyen bir yöntem olduğu ifade edilmiştir.
- İstasyon Yöntemi; Grup çalışması, sosyal hayatta diğer bireyler ile etkili iletişim halinde olmayan öğrencilerin işbirliği yapmayı öğrendiği bir yöntemdir. Ancak bu yöntemin kalabalık sınıflarda uygun bir yöntem olmadığı belirtilmiştir. Bu yöntemin 5. ve 6. Sınıfların konularında daha uygun bir yöntem olduğu ifade edilmiştir.
- Beyin fırtınasının da uygulama açısından etkili bir yöntem olduğu ancak bu yöntemin kalabalık sınıflarda bazen kaos ortamı oluşturduğu söylenmiştir.

- Tartışma yönteminin de kullanılan bir yöntem olduğu fakat bu yöntemde konu dışına kolay çıkıldığı ifade edilmiştir.
- Anlatım ve soru-cevap yöntemlerinin de genel olarak kullanılan bir yöntem olduğu belirtildi. Ancak bu yöntemde öğrencilerin dikkatini toplamanın her zaman kolay olmadığı ve çok kolay dikkat dağınıklığı oluşabildiği belirtilmiştir.
- Sosyal yönden zayıf öğrencilere daha fazla söz hakkı verilerek öğrencilerin sosyalleşmelerine yardımcı olduğu belirtilmiştir.
- 7. Sınıf müfredat programının çok ağır olması, özellikle 3. Temada Türk Tarihe Yolculuk konularının bir bütün halinde verilmemesi öğrenme gücünü oluşturduğu belirtilmiştir.
- Ders kitaplarındaki bilginin yapılan sınavlarda DPY ve ALS gibi sınavlarda sorulan sorular için yeterli olmadığı bunun için öğrencilerin farklı kaynaklardan bilgi edinmek zorunda kaldığı bu durumda sıkıntı oluşturduğu ifade edilmiştir.
- Sosyal Bilgiler müfredatındaki tarih ve coğrafya konularının ayrılarak farklı dersler adı altında işlenmesinin daha faydalı olacağı, ayrıca ders saatlerimizin müfredat konularını karşılayabilecek nitelikte olmadığı ve ders saatlerinin artırılması gerektiği ortak kanaat olarak ortaya çıkmıştır.
- Bireysel farklılıklarda öğretmen olarak zayıf not veremememize rağmen Merkezi Sınavlarda bu hususun göz önünde bulundurulmaması sıkıntılı bir durum olduğu belirtilmiştir. 7. Sınıf Ülkeler Arası Köprüler temasının zümre kararı ile Değişim ve Gelişim ünitesinden sonra işlenmesi olumlu dönütler sağlayacağı belirtilmiştir.
- Etkileşimli tahta uygulaması hem görsellik hem de farklı kaynaklardan yararlanılması açısından, aynı zamanda zamanı kullanma açısından da son derece iyi olduğu belirtilmiştir. Başka bir ifadeyle ise Etkileşimli tahtaların kullanılmaya başlamasıyla konuların işlenişinin kolaylaştığı ancak bir zaman sonra bunun da sıradanlaştığı çocukların ilgisini devamlı canlı tutmanın zor olduğu belirtilmişti. Ancak internet alt yapısının yetersizliğinden dolayı tam olarak uygulanamadığı ifade edilmiştir.
- Etkileşimli tahta kullanılırken faydalanılan internet kaynaklarının ve uygulamalarının (EBA, Tonguç Akademi... v.b) çok faydalı olduğu, öğrencilerin iki kaynaktan dinlemiş olmasının faydalarından bahsedilmiştir.
- İnteraktif uygulamalarda sınıfa şenlik havası katmaktadır. Bu uygulamayı kullanan öğretmenlerce, yabancı uyruklu öğrencilerin dahi derse katıldıkları söylenmiştir.
- 6. Sınıf “ Yeryüzünde yaşam” ünitesinde öğrencilere “ dilsiz harita” örnekleri dağıtıldığı, Öğrencilerimiz harita ile konuşur gibi uygulama yaptırıldığı söylenmiştir.
- Tombala oyununun etkili olduğu, Medeniyetlerin özellikleri torbaya atılıp, çıkan özelliğin öğrenciler tarafından ifade edildiği belirtilmiştir.
- 7. Sınıf Türk- İslam Bilim insanları anlatılırken sınıf içindeki öğrencilerle ilgili benzetmeler yapıldığı, Örneğin “hoşgörü” kavramını verirken Mevlana ile pekiştirilmesi için Tabu kartları hazırlandığı belirtilmiştir.
- 5. Sınıf yeryüzü şekillerinin anlatılmasında oyun hamurlarının kullanıldığı ifade edilmiştir.
- Dersin işlenişinde farklı ve etkili yöntem ve teknikler kullanabilmek için önce süre sorununun olmaması gerektiği Sosyal Bilgiler grubu derslerinin özellikle T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinin 2 saat olmasının sıkıntılara neden olduğu belirtilmiştir. Bu hususun Tüm Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin ortak kanaati olduğu ifade edilmiştir 8. Sınıflarda ders kitabının çok uzun ve karışık olduğu, bunun yerine akıllı defter veya daha derli toplu özet şeklinde bir kitap daha kullanışlı olacağı ifade edilmiştir.

Sosyal Bilgiler Dersinin işlenmesiyle ilgili öneriler;

- Anadolu medeniyetleri konusunu işlerken Arkeoloji müzesine gezi düzenlemek,
- İpek yolu konusunu işlerken İpek Yolunu canlandırmak,
- Divan-ı Hümayun konusunu canlandırarak vermek,
- Sınıf düzeyinde soru kartları hazırlamak veya öğrencilere hazırlatmak,
- Ünite sonlarındaki değerlendirmeleri yarışma havası içinde grup rekabetini artırarak yapmak,
- Bulmaca programlarını kullanarak bulmacalar hazırlamak,
- Meslekler konusunda meslek gruplarından bir kişinin sınıfa çağırılması,
- Meslek tanıtımı kulübüyle işbirliği yapılması,
- İklim değişikliği, geri dönüşüm, israf, tasarruf gibi konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla faaliyet ve işbirliği yapılması,
- 5. sınıflarda kavram ve zihin haritalarının kullanılması.
- Etkinlik kitapları yerine akıllı defter dağıtılması daha yararlı olacağı;
- Dilsiz haritaların EBA'ya alınmasının yararlı olacağı; belirtilmiştir.

Uygulanan Yöntem ve Tekniklerin Olumlu ve Olumsuz Yönleri,

- Öğrencilerin kendilerinin yaptığı etkinlikler akılda daha fazla kalıcı olduğu,
- Akıllı tahta kullanımının genel olarak olumlu etkilerinin olduğu,
- Oyunların dersi öğrenciler açısından zevkli hale getirdiği,
- Müfredat programının ağır olması
- Ders kitaplarındaki bilgilerin yetersiz olmasından dolayı DPY ve ALS gibi sınavlarda sorulan sorular için öğrencileri ve velileri başka kaynaklara yönelttiği;
- Etkinlikler yapılırken sınıfta gürültü ve düzensizlik oluştuğu;
- Genel olarak ders süresinin az olduğu ve etkinliklerin yetiştirilemediği;
- Öğrencilerimize görevler verilerek yaşayarak öğrenmesi sağlandığı ve bunun kalıcı olduğu,
- EBA'daki videoların kısıtlı veya sıkıcı olması ayrıca geri dönütünün olmaması verimi düşürmektedir.
- Fiziki eksikliklerin ve sınıfların kalabalık olması, zamanın yetersizliği gibi olumsuzlukların derslerdeki verimi düşürdüğü, bazı etkinliklerin yapılabilmesini zorlaştırdığı; dile getirilmiştir.

Bireysel Farklılıkları Dikkate Alarak Öğretimi Çeşitlendirme örnek çalışmaları,

- Bireysel farklılıkları olan öğrencilerimizin uygun planlar yapıldığı,
- Bireysel farklılıkları dikkate alarak öğretimi çeşitlendirmek için sınıf içinde çok farklı ihtiyaç, ilgi, yetenek ve özgeçmişe sahip olan öğrencilerle ilgili olarak farklı ihtiyaçları dikkate alarak öğrenme etkinlikleri düzenlemesi ve bireysel öğrenme planları yapılması gerektiği,
- Konular öğrenci merkezli işlenmeye çalışıldığından sürenin yetmediği, müfredat konularının yetiştirilmesinde zorluklarla karşılaşıldığı görülmüş olup, ders saatinin artırılması gerektiği;
- Bireysel farklılıkları olan öğrenciler için "Nesi var", " kavram kartları" uygulamalarının yapılabileceği;
- Öğrencilerin öğrenme modellerinin birbirinden farklı olduğunun bu nedenle ders anlatımının bütün öğrenim modellerine hitap edecek şekilde çeşitlendirilmesinin sağlanması gerektiği, ifade edilmiştir.

b. Dersin öğretiminde Kullanılan etkili materyaller ile Teknoloji ve teknolojik alt yapı ve içeriklerle ilgili görüşler

Dersin öğretiminde kullanılan etkili ders materyalleri ile teknoloji ve teknolojik alt yapı ve içerikler

EBA ve içeriklerin kullanımı ve verim alınan portaller veya içeriklerin paylaşılması(Öğretmen ve Öğrenci için)

- Seyyar haritaların artık eskisi gibi kullanılmadığı, Etkileşimli tahtalarda artık buna ihtiyaç duyulmadığı ancak tahtada yüklü haritaların bazen yetersiz olduğu söylenmiştir.
- Tekkeköy Ortaokulu Sosyal Bilgiler Öğretmeni Mehmet YILMAZ, kendi okulunda derslik sistemi olduğunu belirtmiştir. Bunun da daha faydalı olduğunu söyleyerek sınıfında yaptığı bir uygulamadan bahsetti. Sınıfında duvarda Dünya haritası çizili olduğunu, öğrencinin her an gözünün önünde bulunduğunu ve ister istemez öğrendiğini söyledi. Bunun yanı sıra ders erken bittiğine öğrencilerle il bulmaca ya da ülke bulmaca oynadıklarını söyleyerek, öğrencinin hiç olmazsa bazı ülke isimlerini bir kez bile olsa duymuş olacaklarını söylemiştir.
- Kabartma fiziki haritalarının her sınıfta olması gerekir. Çünkü harita, sosyal bilgiler dersinin ana materyalidir.
- EBA'daki video içeriklerinin yetersiz olduğu ve geliştirilmesi gerektiği belirtildi. 5.sınıf videolarının güzel ama az olduğu, 8.sınıf videolarının çok olmasına rağmen yine de yetersiz olduğu belirtildi. Bununla birlikte soruların ve testlerin de yetersiz olduğu ifade edilmiştir.
- T.C İnkılap tarihi ve Atatürkçülük ders saatlerinin de yetersiz olduğu vurgulanarak, seçmeli derslerle takviye yapıldığı belirtildi.
- Kitap okuma alışkanlığının da üzerine durularak seçmeli derslerin en az birinde okutulabileceğinden bahsedildi. Bunun yanı sıra "kavram" bulmada da öğrencilerin sorun yaşadığı belirtilmiştir. Sosyal Bilgiler dersinde de okuduğunu anlamının ve kavram bilmenin ne kadar önemli olduğu söylenmiştir. Bu yüzden düzenli okuma çalışması yapılması ve bu uygulamanın da öğretmenle birlikte olmasının önemi üzerinde duruldu.
- Kavramlar anlatılırken kelimeleri öğrenci seviyesine indirerek, akılda kalıcı şekilde anlatmanın etkili olduğu vurgulanmıştır. Örneğin 'Tanzimat' kavramının içinde 'nizam' olduğu, 'Meşrutiyet' kavramında 'şura' kavramının bulunduğu belirtilmesi gibi.
- Öğretmenlerimiz aşağıdaki belirtilen ders materyali ve teknolojik materyalleri derslerde kullandıklarını belirtmiştir:
 - EBA
 - ODSGM
 - ADIM ADIM BAŞARI PROJESİ
 - TESTLER
 - KAYNAK KİTAPLAR
 - AKILLI TAHTA KULLANIMI
 - SLAYTLAR, FİLMLEER VİDEOLAR,
 - DENEME TESTLERİ
 - SINIF İÇİ ETKİNLİKLER
 - HARİTALAR
 - KÜRE
 - İNTERNET (İNTERNET ULAŞIMI MÜSAİT OLANLAR)

- Dersin öğretiminde kullanılan materyallerin basit, sade ve anlaşılır olması gerektiği, dersin hedef ve amaçlarına uygun olması gerektiği, dersin konusunu oluşturan bütün bilgilerle değil, önemli ve özet bilgilerle donatılmasının sağlanması gerektiği, kullanılan yazılı metinler ve görsel-ışitsel öğelerin, öğrencinin pedagojik özelliklerine uygun olmasının ve öğrencinin gerçek hayatıyla tutarlılık göstermesine ve öğretim materyalinin her öğrencinin erişimine ve kullanımına açık olmasının gerektiği belirtilmiştir.
- EBA'daki sosyalliği sağlamak amacıyla kurulmuş olan Haberler ve Soru-Cevap bölümlerinden ve Dergi, E-kitap, Video, Ses, Görsel bölümlerinden ve eğitim içeriklerine bağlanma kısa yollarını içeren e-içerik bölümünden ders içi ve dışında aktif olarak yararlanıldığı ifade edilmiştir.
- Altyapı eksikliği materyallerin olmasına rağmen teknolojinin etkin kullanılmasını sınırlandırmaktadır. Teknolojik aletlerin kullanımında bilgi eksikliği malzeme-zaman ve emek israfına neden olmaktadır. Akıllı tahtalar kullanılacaksa mutlaka öğretmen ve öğrenci tabletlerinin de olması gerektiği ifade edilmiştir.
- EBA, öğrencinin kaynaklara ulaşımı ve öğrencinin başarısını kendisinin kontrol etmesi adına önemli bir kazanım olduğu, kâğıt ve malzeme israfının önlenmesi adına faydalı olduğu belirtilmiştir.
- Genel olarak görsel materyaller öğrenmeyi kolaylaştırdığı için akıllı tahtalar üzerinden eğitim portallarının belirli bir plan dâhilinde belli bir süreyi aşmadan kullanıldığında verimli sonuçlar ortaya koyacağı belirtilmiştir.
- Diğer internet portallarının belirli bir filtreleme ile kullanılabilmesi görsel kaynak sayısını artıracığı belirtilmiştir.
- EBA üzerinden ödevlendirme ve ödev kontrolünün olumlu geri dönüt verdiği belirtilmiştir.
- Adım Adım Başarı Projesi portalının daha işlevsel hale getirilmesi eğitim kaynaklarının öğretmene dolaylı değil direkt olarak ulaştırılması başarıyı artıracığı belirtilmiştir.
- Etkileşimli tahtaların altyapısı yetersiz olduğu, bazı okullarda internet olmadığı belirtilmiştir.
- Eba'da çok eski sunumlar bile görebildiği, buradaki dokümanların iyi bir analizden geçmesi gerektiği belirtilmiştir.
- Eba yanında Morpa Kampüs, MEB Vitamin gibi portallardan da yararlandığı söylenmiştir.
- Akıllı tahtaların kullanımının yerinde kullanılmasının görsel ve işitsel olarak fayda sağladığı ancak bazen de etkileşimi azaltabileceği ifade edilmiştir.

Materyal Kullanmanın Faydaları:

- Zamandan ve sözden ekonomi sağlar.
- Belli bir fikrin göz önünde canlandırılmasına yarar.
- Karmaşık fikirleri basite indirgeyerek açıklarlar.
- Öğretimi canlı ve açık hale getirirler.
- Öğrencilerin ilgi ve dikkatini arttırırlar.
- Öğrenme arzusu meydana getirirler.
- Öğretimi zenginleştirirler. (Araçların çekici olmasına dikkat edilmelidir.)
- Araçlar uygun bir şekilde kullanılmalıdır.
- Amaca ve konuya uygun bir araç seçilmelidir.
- Araçların öğrenmeye yardımcı olması gerekmektedir.
- TV ve video heyecan verici ve açıklayıcıdır. Ayrıca ilgi çekici ve sürükleyicidir. Öğrenmeyi teşvik edicidir.
- LED ışıklarla hazırlanan madenler haritası hem eğlenceli hem öğretici olmuştur.
- Desin öğretiminde kullanılan etkili materyaller, teknoloji ve teknolojik alt yapı ve içeriklerle ilgili görüşler:
- Okullarda akıllı tahtaların verimli kullanılabilmesi için hızlı ve kesintisiz internetin olması gerektiği özellikle belirtilmiştir.

Öğretim Materyalleri İle İlgili Karşılaşılan Sorunlar:

- Okullarda günün şartlarına ve derslere uygun yeterli araç ve gerecin bulunmaması,
- Okullarda bulunan laboratuvar, kütüphane, bilgisayar sınıfı ve okul bahçesinin kullanımında sıkıntılar yaşanması,
- Ders işlenişlerinde etkinliğe ait ders materyallerinin yeterli olmaması,
- Öğretim materyalleri ile öğrencilerin duyu organları arasında etkileşimin olmaması;
- ifade edilmiştir.

Öğretim Materyalleri İle İlgili Karşılaşılan Sorunlara Çözüm Önerileri:

- Okullarda ortak kullanıma açık araç-gereç odasının oluşturulması, anahtarının her öğretmende bulunması.
- Okullarda bulunan laboratuvar, kütüphane, bilgisayar sınıfı ve okul bahçesinin kullanımının ders programlarına göre planlanıp takvimin öğretmenler odasında duyurulup okul panosuna asılması.
- Etkinliğe ait materyallerin sınıf bilgisayar ve yazıcılarından internet ortamında sağlandığından; sınıflardaki internet bağlantısı, projeksiyon, bilgisayar ve yazıcıların çalışır durumda öğretmenlere teslim edilmesi. Akıllı tahtaların çalışır durumda olması

c. Derse katkı sağlayan Okul İçi ve Dışı Sosyal- Kültürel ve Sportif Etkinliklerle İlgili Görüşler

- Öğretim amaçlı gezilerin çok faydalı olduğu ancak özellikle il dışı gezilerin prosedürlerinin fazla olduğu, gezilerle ilgili çok fazla detaylı rapor hazırlanması gerektiği;
- İdareci ve öğretmenlerinin sorumluluklarının çok olduğu belirtilerek bazen idarecilerin bu sorumluluktan çekindikleri, Bu durum ve prosedürlerin de gezi faaliyetlerini etkilediği ve birçoğunu da engellediği;
- Halbuki Sosyal Bilgiler Dersi için gezilerin çok önemli olduğu, öğrenciler için çok faydalı olduğu,
- Sosyal Bilgiler Dersi açısından bu dersin laboratuvarının doğa ve tarihi eserler olduğu, bu nedenle gezilerin önem arzettiği,
- Bazen öğretmenlerin öğrencileri motive etmek için gezi sözü verdiği ancak bu prosedürlerden dolayı geziyi düzenleyememekte bunun da öğrenci ile öğretmeni karşı karşıya getirdiği;
- Bazı öğretici filmlerin (Ölü Ozanlar Derneği, Yerdeki Yıldızlar gibi) eğitime katkısı olduğu;
- Ayrıca bilim fuarları, bilgi yarışmaları, spor müsabakaları gibi faaliyetlerin öğrencileri olumlu etkilediği, ancak Bilim Fuarlarının süresinin çok kısa olmasının yanlış olduğu, öğrencilerin emeklerinin karşılığı olarak herkesin yararlanıp görebileceği iki üç gibi bir zamanın oluşturulması gerektiği, Bilim fuarlarına akademik başarıları ne olursa olsun herkesin katılımının olması öğrencilerin üzerinde olumlu etki yaptığı;
- Öğrencilerin okulda yapılacak ders dışı faaliyetlere katılması okula karşı ilgisini artıracak, kendisini tanımasına, yeteneklerini ortaya koymasına ve dinlenmesine yardımcı olacağı,
- Okullarımız çevre ile sıcak iletişim kurmak için okul dergisi, halk oyunları, mezuniyet törenleri, panel, tartışma, bilgi yarışması, turnuva, yılsonu sergisi, tiyatro ve sene sonu açılış ve kapanış törenleri ile bayram kutlamalarına yer verilmesinin faydalı olacağı,
- Sivil toplum ve kurum ziyaretlerinin konu içeriği ve yıllık plana göre düzenlenmesi gerektiği,
- Belirli gün ve haftalar programlarında farklı etkinliklerin olması öğrenci ilgisini ve öğrenmeyi olumlu yönde katkı sağladığı, ayrıca kutlama programlarının haftaya yayılmasının farkındalık oluşturduğu

- Sosyal Bilgiler dersinin teorik eğitimden daha çok pratik eğitime yönelik etkinliklere önem verilmesi gerektiği, Ayrıca sosyal hayatla ilgili becerilerin kazandırılmasında aktif olarak sosyal hayatın içinde yer almasının, öğrenme ve sosyal bilincin oluşmasında oldukça önemli olduğu,
- Sanal müze gezilerinin de öğrenmede etkili olduğu,
- Yapılacak sosyal faaliyetlerle ilgili en büyük sorunun maddi olanakların yetersiz olması, resmi prosedürlerin uzun olması, sosyal ortamda öğrenci kontrolünün zor olması gibi sebepler olduğu,
- Maddi olanaklarla ilgili yerel yönetimlerin özellikle belediyelerin araç temini ve sponsorluk gibi konularda destek olmasının olumlu sonuç oluşturacağı,
- Daha önce Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulanan Gönül Köprüsü benzeri projelerin ülke çapında uygulanmasının etkili öğrenmeyi sağlayacağı,
- İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinin diğer kurum müdürlükleri ile işbirliği halinde yapacakları sosyal-kültürel faaliyet projelerine öncelik vermeleri ve okullardan bunlara katılımcı olmaları konularında aktif olarak rol almaları gerektiği,
- Kamu hizmeti yapan kurum ve kuruluşların milli menfaatler konularında ortak paydada bulunmalarının eğitimde sosyal etkinliklerin daha etkili yapılmasını sağlayacağı,
- Gezi planları MEB tarafından yapılırsa katılım daha fazla olacağı,
- Verilen Ders içi ve proje ödevlerinin güzel olanların sergilenmesinin teşvik edici olduğu,
- Çanakkale ve önemli günlerde ilgili konularda tiyatro çalışmaları yapılması gerektiği,
- Gezi ve etkinliklerde illerin müfredatlara bu tür etkinlikleri konu ve zamanı gelince zorunlu ve ücretsiz olarak eklenmesi gerektiği,
- 7 ve ya 8. Sınıflarda Çanakkale gezisinin ücretsiz veya cüzi bir ücretle düzenlenmesi için öğretmenlerin bu konuda desteklenmesi gerektiği,
- Gençlik ve Spor müdürlüklerinde Ata sporlarımızın tanıtımı öğretimi ile ilgili etkinlikler düzenlemesi öğrencilerde bu konularda farkındalık oluşturulmasının faydalı olacağı,

d. Etkili Sınıf Yönetimi, Öğrencilerle Etkili İletişim ve Akademik Başarının Artırılmasıyla İlgili Görüşler

- Pek çok öğretmenin sınıf yönetiminde öğretmen merkezli öğretimi kullandığı, hem sınıfta otorite kurmak hem de diğer öğrencilerin hakkının korunması amacıyla bu yöntem çok etkili olduğu, (Örneğin öğretmen gelince öğrencilerin kendilerine çeki düzen verip ayağa kalkması ve selamlaşma, konuşan kişinin parmak kaldırması ya da ayağa kalkması gibi)
- Ortaokul döneminin zor bir yaş grubu olduğu bu yüzden sınıf içinde genel-geçer bazı kuralların da koyulması gerektiği,
- Ders saatlerinin fazla olduğu belirtilerek öğrencilerin sıkıldığı, özellikle son derslere doğru dikkat dağınılımları olduğu,
- Akademik kariyer günleri yapılarak rol model oluşturmada faydalı olacağı,
- Liselere tanıma gezileri düzenlemenin faydalı olduğu,
- TEOG sınavları hakkında veliyi de bilgilendirmek öğrencinin farkındalığını artıracığı,
- Öğrencilere kendi çocuğumuza yaklaşır gibi yaklaşmanın öğretmenini seven öğrencinin dersi de seveceği,
- Destek eğitimi uygulamasının devam etmesinin gerektiği,
- Akademik başarının artırılması yönünde sene başında, sınıf rehber öğretmeni ile diğer branş öğretmenleri tarafından, TEOG ile ilgili puan türleri, dersler, testler ve yerleştirme sistemi hakkında 8. sınıf öğrenci ve velileri bilgilendirilmesi gerektiği, bu bilgilerin, okul panolarında sergilenmesi ve okul web sitelerinde yayınlanması,

- Sene başında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini ölçecek seviye tespit sınavları yapılarak, öncelikle tespit edilen eksiklerinin giderilmesinin sağlanması gerektiği,
- TEOG kapsamında uygulanan Koçluk sistemi, daha işlevsel hale getirilerek sürekliliğinin sağlanmasının gerektiği,
- Rehberlik Servisleri tarafından verimli ders çalışma teknikleri, sınav sistemi, meslek seçimi, sınav kaygısını yenme konularında öğrenci ve velileri bilgilendirici seminerler vermeleri gerektiği,
- Velilere bilişsel, sosyal ve duyuşsal açıdan çocuklarının gelişimlerini izlemeleri ve başarılarını artırmalarına yönelik pedagojik seminerler düzenlenmesi gerektiği,
- Dönem içerisinde akademik başarısını artıran öğrencilere okul yönetimi ve öğretmenlerce öğrenci talepleri ve okul imkânları dâhilinde motive edici sosyal etkinlikler düzenlenmesi gerektiği,(çevre illere gezi, kahvaltı ve piknik düzenlemesi, sinemaya götürme vb.)
- Okul bazında TEOG sınavına yönelik olarak Ekim ve Kasım aylarında en az dört defa “*Performans Takip Sınavı*” yapılması gerektiği,
- Teknolojinin olumsuz etkilerinin öğrenci üzerinde çok etkili olduğu,
- Bilinç seviyesi olarak tüketim odaklı bir neslin yetişiyor olduğu,
- Merkezi sınavlar noktasında 5. Sınıftan itibaren yönlendirme çalışmalarının yapılmasına veli katkısının sağlanmasının gerektiği,
- Veli bilinçlendirme eğitimlerinin mutlaka yapılması gerektiği,
- Öğrencilerinin akademik başarıya göre mesleki yönlendirme yapılmasının daha olumlu sonuçlar oluşturacağı,
- Derslik sisteminin iyi bir sistem olduğu, ancak mevcudu kalabalık çok katlı okullarda öğrenci giriş- çıkışlarının kargaşaya sebep olduğu,
- Öğrenci başarısının artırmada koridor uygulamaları, öğrencilerde konu ile ilgili göz aşinalığı kazandırdığından öğrenme ve başarıyı olumlu yönde etkilemekte olduğunu, tarihte önemli rol oynayan şahsiyetlerin yakından tanınmasını ve milli şuurun gelişmesini sağladığı,
- Sınıf yönetiminde yaşanan en önemli sıkıntının sınıfların kalabalık olması birden çok kaynaştırma öğrencisinin aynı sınıfta olması, bu soruna çözüm olarak şube sayılarının artırılması, destek sınıflarının kurulması gerektiği, ifade edildi.

Akademik Başarının artırılması yönünde yapılan başarılı çalışma yöntemleri;

- Öğrencilerin akademik başarılarını geliştirmek için ilgi ve yeteneklerinin farkına varmalarını sağlayacak etkinliklere yer verilmelidir.
- Okulumuzda sene başında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini ölçecek seviye tespit sınavları yapılarak, öncelikle tespit edilen eksiklerinin giderilmesi sağlanmalıdır.
- Destekleyici ve hazırlayıcı ders kursların, öğrenci ve velilerin talepleri doğrultusunda, kendi okullarında açılmasının daha verimli olacağı düşünülmektedir.
- Yaşama ve sosyal becerilerin geliştirilmesine yönelik etkinliklerle ders içerikleri ilişkilendirilerek öğrenmede kalıcılığın artırılması sağlanmalıdır
- Üst öğrenim kurumlarına yapılacak geziler, birinci dönem başında, TEOG sınavından önce yapılmalı, öğrencilerin bu okulları yakından tanımaları sağlanmalıdır.
- Rehberlik Servisleri tarafından verimli ders çalışma teknikleri, sınav sistemi, meslek seçimi, sınav kaygısını yenme konularında öğrenci ve velileri bilgilendirici seminerler verilmelidir.
- Okuduğunu anlamayı artırıcı etkinliklerin yapılması ve hızlı okuma tekniklerine yönelik kursların 5,6,7 ve 8. sınıflara öncelik verilmesi sağlanmalıdır.
- Velilere bilişsel, sosyal ve duyuşsal açıdan çocuklarının gelişimlerini izlemeleri ve başarılarını artırmalarına yönelik pedagojik seminerler düzenlenmelidir.
- Dönem içerisinde akademik başarısını artıran öğrencilere okul yönetimi ve öğretmenlerce öğrenci talepleri ve okul imkanları dahilinde motive edici sosyal etkinlikler düzenlenmelidir (çevre illere gezi, kahvaltı ve piknik düzenlemesi, sinemaya götürme vb.)

- Önceki yıllarda çıkan soruların, ilgili konular işlenirken çözümlerinin yapılması sağlanmalıdır.
- Okulumuzda öğrencilerin test başarısını arttırmak amacıyla MEB'in yayınladığı kazanım testleri açılacak olan destek eğitim kurslarında birebir çözümlü test tekniği kazandırılmalıdır.
- Okul genelinde aylık deneme sınavları düzenlenmeli öğrencilerin puanları birebir takip edilmelidir.
- Öğrenciye bilgi; ezberleterek değil, uygulayarak, günlük hayatla bağlantı kurarak ve bilgiye ulaşma yollarını göstererek kazandırılmalıdır.
- Öğrencilere sistemli ders çalışma alışkanlığı kazandırma konusunda etkili rehberlik yapılmalıdır.
- Okul, öğretmen, öğrenci ve veli etkileşim, iletişim ve işbirliğini sağlayacak çalışmalara daha fazla yer verilmelidir. Milli Eğitim Müdürlüğü kontrolünde uzmanlarca, veli bilgilendirme toplantıları yapılmalıdır.
- Öğrencilere geleceğe yönelik hedeflerinin belirlenmesinde ve netlik kazanmasında rehberlik yapılmalıdır.
- Öğretmen, ders anlatımı sırasında çoklu zekayı da dikkate alarak dersini anlatmalı ve farklı örneklerle desteklemelidir.
- EBA ders portalının daha aktif kullanımının sağlanması, öğretmenlerin öğrencileri yönlendirmeleri sağlanmalıdır.
- Sınıf rehber öğretmeni, ders öğretmenleri ve rehber öğretmenler tarafından TEOG esasları, puan türleri, testler ve kapsamı hakkında öğrenci ve veliler bilgilendirilmelidir.
- “ADIM ADIM BAŞARI PROJESİ” kapsamında Samsun ilinde yapılan “kazanım değerlendirme” sınavlarında öğrenciler daha bilinçli hale getirilmelidir.
- Disiplinsiz ve kurlsuz bir ortamda eğitim de öğretim de mümkün değildir. Sınıf yönetimi ve disiplin sorunları mutlaka ortadan kaldırılmalıdır. Bu her ne kadar öğretmenin mesleki yeterlilik ve başarısı olarak yorumlansa da sınıfların kalabalıklığı disiplin cezalarının yeteri kadar caydırıcı olmaması, devamsızlıklarla ilgili yasal sürecin işlememesi gibi birçok sıkıntı maalesef eğitim-öğretimde aksaklıklara verimsizliklere neden olmaktadır.
- Parçalanmış aileler, ekonomik nedenlerden kaynaklı sıkıntılar, sistemdeki sürekli oturmayan değişiklikler eğitimde disiplin sorununu artırmaktadır.
- Eğitimde birebir ilginin önemi yadsınamaz her öğrencinin başarıyı tadabilmesi özgüven kazanabilmesi okulu ve dersi sevebilmesi açısından önemlidir. Bunu sağlayabilmek için sınıf mevcutlarının 30 u geçmemesi şarttır.
- Ünite sonlarında yapılan değerlendirmeler rekabete dayalı ve başarıya odaklı olursa hem çalışmayı artırıcı olur hem de öğrencinin özgüveni artar. Ayrıca bu tarz çalışmalar öğrencinin ders içi notunu kendi gayretiyle almasını sağlayarak motivasyonu da artıracaktır.
- Etkili iletişimde ilk adım dinlemektir. Öğrencinin konuşmasını sağlamanın yolu da dinlediğini önemseydiğini göstermektir. Karşılıklı sevgi ve saygı sınıftaki disiplin sorunlarını da en aza indirecektir.
- Okul idarelerinin de disiplin konusunda kararlı ve dik bir duruşu olmalı. Disiplin sorunlarına duyarsız kalınmamalı, öğretmenlere yardımcı olunmalıdır.

Sınıf Yönetiminde Yaşanılan Sıkıntılar ve Çözüm Önerileri;

- Öğretmen ve öğrenci diyalogu artırmak, öğrencilerimizi yeri geldiği zaman takdir etmek, öğrencilerimizin meslek seçiminde yardımcı olmak, öğretmen öğrencisine güven ortamı aşlamak, güçlü bir bağ kurmak, karşılıklı iyi hisler geliştirmek, öğretmen daha önceden hazırlıklı gelmesi, planlı olması öğretmen ve öğrenci diyalogunu artırır. Öğrencilerin dersi iyi dinlememesine karşı çareler üretmek,

- Sınıf yönetimi; konuya hâkim olup dersi iyi anlatmaktan, ders zamanını iyi idare etmekten, ders materyallerinin etkili kullanımından, sınıf düzeninden tutunda öğrencilerin kavrama düzeyine kadar pek çok parametre içerse de temelde öğrencilerle kurulan güçlü iletişime dayanır
- Teknoloji sağladığı harika olanaklara karşılık, öğretmenleri biraz rahatlamaya sevk etmektedir. Örneğin sınıflarda kullanılan akıllı tahtaların kendiliğinden dersi anlatacağı izlenimi zihinlerde dolaşmaktadır. Bunun neticesi derslere yeterli hazırlıklar yapılmamakta ve çok büyük imkânlar belli bir süre sonra öğretmenin kâbusu olmaktadır. Pek çok öğretmenin ‘Akıllı tahta kullandığımdan beri öğrenciler daha fazla konuşur oldular...’ serzenişin altında bu gerçek yatmaktadır.
- Bir öğretmen öğrencinin dünyasına girdiği, onu anladığı kadarıyla kendini ve dersini anlatabilecektir.

Davranış problemleri ve örnek çözümler:

- Problemlili öğrencilerimizin tespiti ve aileleriyle görüşülmesi,
- Davranış bozukluğu olan öğrencilerin sınıf değişiminin etkili olması,
- *Öğretmen sınıfta öğrencilere aktif olma olanağı sağlamalıdır. Dersle aktif katılan öğrenci sıkılmaz, farklı uyarıcılarla ilgilenmez. Bu amaçla öğrenci-merkezli öğretim yöntemleri tercih edilmeli, mümkün olduğunca farklı öğrencilere söz hakkı verilmelidir.*
- *Öğretmen öğrencilerin derste sıkılmaması için, öğretimin öğrenci düzeyine uygun olmasını, öğretilecek materyalin onlar için anlamlı olmasını ve öğrenmeye karşı güdülenmelerini sağlamalıdır.*
- Dikkatlerini önemli hususlara yöneltir, böylece öğrenmede etkililiği artırır.
- Konu tekrarı ve EBA kazanım testlerinin uygulanması başarıyı artırıyor.
- Yapılan tekrarlar öğrenilenlerin hatırdaki tutulmasına ve transferine katkıda bulunur.
- Öğrencilerin zayıf ve güçlü yönlerini tanımaları için gerekli verileri sağlar.
- İyi tanımlanmış ölçütler ve beklentiler öğrencilerin öz değerlendirme ve öz yönetim becerilerini artırır.
- Sınıfın durumuna göre farklı ölçme teknikleri uygulanmalıdır.
- TEOG Sınavlarının Haziran ayında yapılması uygun olacaktır.
- TEOG Sınavlarında Kitapçık çeşidi artırılmalıdır.
- Öğrencilerin farklı yeteneklerini değerlendirmenin içine katmak.
- Sınavlarda tek tip soru sormamak.
- Ünite sonu değerlendirmelerini düzenli olarak yapmak ve sonuçlarını sınıf içi performans notuna eklemek
- Sınav haricinde ölçme değerlendirme araçları da kullanılmalıdır.

Ölçme Ve Değerlendirmede Kullanılan etkili veya alternatif araç, yöntem ve teknikler :

- Öğretmenler öğrencilerini değerlendirirken kısa cevaplı, çoktan seçmeli, doğru-yanlış, eşleştirmeli sorulardan oluşan testler kullanabileceği gibi performans dayalı değerlendirme yapmak için; açık uçlu sorular, gözlem formları, posterler, öğrenci ürün dosyaları, projeler, performans ödevleri kullanılabilirler.
- Öğretmenler öğrencilerle görüşmeler yapıp, öğrencilerin kendilerini ve akranlarını değerlendirmelerine fırsat vererek öğrenme süreçleri hakkında bilgi edinir ve onlara dönüt verirler.
- Performansa dayalı ya da otantik değerlendirme mi? Geleneksel ölçme ve değerlendirme araçları mı? Amaca göre her ikisi de kullanılır. Amaç öğrencilerin üst düzey becerilerini değerlendirmek, bireyin ne yapabileceğinin gerçek resmini görmek ise performans değerlendirme tercih edilmelidir. Ancak bu becerilerin değerlendirmesi zor, geleneksel yöntemlere göre daha subjektif ve zaman alıcıdır.

- Öğrencilerin; okuduğunu anlama, eleştirme, yorumlama; bilgi toplama, analiz etme ve bir sonuca ulaşma; gözlem yapma, gözlemlerden sonuca ulaşma; günlük hayatta karşılaşılan problemleri çözme; araştırma yapma, kendilerini ve arkadaşlarını değerlendirme gibi becerileri değerlendirilecektir
- **Ders dışı hazırlık, performans ve proje görevleri ile ilgili görüşler, örnek iyi uygulamalar**
- Proje görevlerini yerine getirmede öğrencilerle sık sık diyalog içerisinde olunması, proje değerlendirme ölçeğine mutlaka uyulması yerinde olacaktır.
- Proje ödevleri verilirken öğrencilerin ilgisini çeken hayata hazırlayıcı konular verilmelidir.

e. Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili Görüşler

- Sınav analizlerinin yapılmasının faydasından bahsedildi. Basit bir sınav analizinin bile geliştirici olduğu söylendi. Sınav analizlerine göre geriye dönük tekrarlar yapılması, bunun da ders defterine işlenmesi gerektiği belirtildi.
- Öğrencilerde kavramların yerleşmesi için klasik sorular da sorulması gerektiği belirtildi.
- Sınavların genellikle 4 bölümden oluştuğu söylendi: Doğru-yanlış, açık uçlu, test, eşleştirme.
- Kavramların kullanılmasının faydalı olduğu, bununla ilgili oyunlar olduğu söylendi. Ancak öğrencilerin bu konuda çok eksiklerinin olduğu söylendi.
- 8.sınıflar TEOG Sınavına hazırlandıkları için daha çok test tekniği uygulanmıştır.
- 5-6-7.sınıflarda test -boşluk doldurma-soru-cevap-eşleştirme -bulmaca-doğru yanlış ölçme teknikleri uygulandı.
- Kaynaştırmalı öğrencilere TEOG da ayrı soruların sorulması gerektiği belirtildi.
- Kaynaştırmalı öğrencilere sınavlarda ayrı soruların sorulması gerektiği belirtildi.
- TEOG sınavına girmeyen öğrencilerin ortalamayı olumsuz yönde etkilediği belirtildi
- TEOG sınavına hazırlık deneme sınavlarının vaktinde açıklanması istendi.
- Test sınavlarının daha iyi değerlendirilmesi ve analizi için optik okuyucu cihazların alınması tavsiye edildi.
- Farklı yaklaşım ve materyallerin denenmesi ve değerlendirilmesi, problem çözme ve bilimsel süreç becerilerinin kullanılması ve geliştirilmesine olanak vermesi, Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor boyutlarındaki gelişimlerin üçünü birden yoklama özelliğine sahip olması, Alternatif değerlendirmelerde, üst düzey düşünme (analiz, sentez ve değerlendirme), problem çözme becerisi geliştirme ve gerçek dünyadaki sorunlarla ilgilenmeye yönlendirmesi vb. açısından alternatif ölçme değerlendirmeye mutlaka yer verilmelidir.
- Ölçme değerlendirmede projeler, öğrenci ürün dosyaları (port folyo), kavram haritaları, yapılandırılmış grid, tanılayıcı dallanmış ağaç, görüşme (mülakat), akran değerlendirme, öz değerlendirme ve dereceli puanlama araçları (rubric) yöntem ve tekniklerine yer verilmelidir.
- Proje görevleri öğrencinin yeni bilgilere ulaşılmasını, inceleme, araştırma, yorum yapma becerilerinin gelişmesini ve özgün düşünceler ortaya koymasını hedefleyen, öğretmenin rehberliğinde bireysel veya gruplar halinde yapılmalıdır.
- Engelli öğrencilerin ölçme ve değerlendirmelerinde farklılıklarının dikkate alınması.
- Çoktan Seçmeli sınav tekniğinin bilgiyi ölçme konusunda tek başına yeterli olmadığı, çoklu zekâ kuramına göre tüm öğrencilere hitap etmediği gözlemlendiği;
- Sınav sistemi içinde yorumlamaya yönelik sorulara yer verilmesinin zaman içinde okuma ve düşünme alışkanlığını geliştireceği;
- Başarıyı değerlendirmede sadece akademik başarı değil bir bütün olarak öğrencinin değerlendirmesinin doğru olacağı;

- Ders içi Performans ve Etkinlikler ile Proje görevlerinin öğrenciler tarafından hazır kaynaklardan birebir kopya edildiği gözlemlendi;
- Öğrencinin kendi emeği ile üretebileceği proje görevleri verilerek bu sorunun çözümlenebileceği;

Dezavantajlı Öğrenciler ile ilgili Örnek Çalışmalar

- Kaynaştırma öğrencilerinin bazen sınıflarda yaşadıkları zorluklardan söz edildi. Diğer arkadaşları tarafından sindirildikleri, dalga geçtikleri ve içe kapandıkları belirtildi. Bu nedende rehberliğin de çok önemli olduğu üzerinde duruldu. Bazen bu öğrenciler için yapılabilecek tek şeyin onları 'sevmek' olduğu belirtildi. Bu öğrencilere rapor alınırken daha dikkatli olunması gerektiği belirtildi. Çünkü bazen olduğunu yansıtmayan raporlar verilmektedir.
- Kaynaştırma öğrencileri için hayatta kullanabilecekleri bilgiyi vermenin öneminden bahsedildi.
- Dezavantajlı öğrenciler; kaynaştırma grubu öğrencilerini kapsar.
- Destek eğitim sınıfı oluşturulması
- Okul rehberlik servislerinden yararlanılması
- Akıllı Tahta Uygulamaları-EBA'daki çalışmalara dezavantajlı öğrencilerin katılımının sağlanması
- Dezavantajlı Öğrenciler için;
- Öğretmenlere, öğrenci ve ailelerinden envanter ya da aile görüşmeleri çerçevesinde aldıkları bilgilere risk durumlarını araştırarak tarzda yaklaşımlarını sağlayıcı bir donanım verilmelidir.
- Çocukları ihmal ve istismardan korumaya yönelik eğitimlerle desteklenmelidir.
- Öğretmen-PDR uzmanı işbirliği daha da güçlendirilmeli ve etkinliği artırılmalıdır. Risk durumları ortaya çıktığında öğretmenlerin ne yapabilecekleri, aile ve öğrenciyi kimlere yönlendirebilecekleri önceden açık ve net olarak bilinmelidir.
- Kaynaştırmanın hedeflerinden bir tanesi de özürli öğrencilere özürli olmayan akranlarıyla etkileşim kurma ve özürli olmayan akranları tarafından sosyal kabul görme fırsatı vermek olduğu düşünülecek olursa, bu amacın gerçekleştirilebilmesi için sınıf öğretmenin sınıfındaki özürli olmayan öğrencileri, sınıflarına bir kaynaştırma öğrencisinin katılacağı fikrine hazırlaması gerekmektedir.
- Normal eğitim ve özel eğitim ortamları, öğretim düzeni, ders programları, öğretim yöntemleri, davranışsal beklentiler, fiziksel ortam ve öğrenci sosyalleşmesi bakımından birbirlerinden farklıdır. Bu nedenle özel eğitim ortamından normal eğitim ortamına geçişin başarılı olması isteniyorsa, kaynaştırılan öğrenci, normal sınıfın davranışsal ve akademik gereklerine hazırlanmalıdır.
- Öğretmen-okul-aile iletişim ve iş birliği kapsamında Okulun izlediği eğitim yaklaşımları, öğrenciye uygulanan sınıf içi öğretim etkinlikleri konusunda velilerle iletişim kurulmalı, ayrıca, okul-aile yardımlaşması ve bu çerçevede çocuğun eğitimi konusunda etkin işbirliğinin sağlanabilmesi amacıyla veliler eğitilmelidir.
- Velilerin eğitimi çerçevesinde, öğrencilerin uyum, gelişim problemleri, ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri konusunda veliler bilgilendirilmelidir.
- Velilerin öğrencinin okul başarısına yapabilecekleri olumlu katkıdan azami ölçüde yararlanabilmelerini sağlayabilmek amacıyla, okula bakış açıları olumsuzdan olumluya dönüştürülürken, okula farklı kaynaklardan para temin edilmeli, bu ilişkiler çerçevesinde velilerden para alınması söz konusu olmamalıdır.
- Etkin bir okul veli yardımlaşmasını sağlayabilmek için, ilişkiler rastlantıya bırakılmamalı, okul-veli görüşme ve toplantıları yıllık, aylık ve haftalık dönemler içinde programlara bağlanmalı, aile büyükleri ile mektuplaşma, telefonlaşma yapılmalıdır.
- Engelli öğrencilerin ölçme ve değerlendirmelerinde farklılıklarının dikkate alınması.

- BEP 'li öğrencilerin görsel çalışmalarının (resim, karikatür vb.) okulun uygun bölümlerinde sergilenmesi.
- Bu öğrenciler için BEP planları yapılmaktadır. Destekleme sınıfları ve özel eğitim kurumlarına giden öğrenciler için özel bir çalışma yapılmamıştır. Her okulda destek sınıflarının bulunması ve diğer zümre öğretmenleri ile işbirliği yapılmasının faydalı olacağı belirtilmiştir.

Özel Eğitim Öğrencilere yönelik örnek çalışmalar:

- Özel eğitime muhtaç öğrencilerimizin özel eğitim sınıflarına gitmesi uygun olacaktır.
- Destek ve özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin tespit ve eğitiminin daha küçük yaşlardan yapılması.

Engelli öğrencilere yönelik çalışmalar:

- Bu konularda ailelerle işbirliğinin artırılması,
 - Destek ve özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin tespit ve eğitiminin daha küçük yaşlardan yapılması,
 - Çoklu zeka kuramının göz ardı edilmemesi ve her öğrenciden akademik başarı beklenmeyip kendini tanıması ve yetenekli olduğu bir alana yönelmesi için desteklenmesi,
 - Dezavantajlı öğrencilerin sınıf içinde düzeni ve disiplini bozmaması için destek sınıflarına alınması,
 - Özel eğitim öğrencilerinin tüm bilgilerinin rehberlik servisince öğretmenlere aktarılması,
 - Bu konularda ailelerle işbirliğinin artırılması,
 - Öğrencilerimizin ölçme ve değerlendirmelerini kolaylaştırıcı özellikle onlara dönük ilgili konuları içeren ders içi ve ders dışı çalışma etkinlikleri yaptırılıyor. Örnek materyallerin Bakanlık tarafından yapılması ve çocuklarımıza ulaştırılması sağlanmalıdır.
 - Dezavantajlı öğrencilerin sınıf içinde düzeni ve disiplini bozmaması için destek sınıflarına alınması,
 - Özel eğitim öğrencilerinin tüm bilgilerinin rehberlik servisince öğretmenlere aktarılması,
- Öğretmen – Okul- Aile iletişim ve işbirliği örnek etkili uygulamaları:
- Özellikle dezavantajlı öğrencilerin velileriyle birebir görüşmelerin yapılması faydalı olmaktadır.

f. Serbest Zaman, Öğrenci Kulüpleri, Toplum Hizmeti, Değerler Eğitimi, Hijyen Eğitimi, Sağlıklı Beslenme, Doğa Sevgisi, Veli Ziyareti, Aile Eğitimi, Yönelme, Kariyer Günleri, Meslek Tanıtımı vb. iyi Örnek Çalışmalar, Okuma-Yazma, Okuma Alışkanlığı, Matematik becerileri geliştirme, kültür-sanat, sportif örnek çalışmalar

- Veli ziyaretinin önemi üzerinde duruldu. Özellikle kendi rehber öğretmeni olduğumuz sınıfın velilerine ve problemlili öğrencilerimizin evlerine ziyarette bulunmanın öneminden bahsedildi. Yapılan veki ziyaretleriyle karşılıklı güven oluştuğunu aynı zamanda öğrencinin ailevi durumunun yakından görüldüğü belirtildi. Ziyaretlerin okul rehber öğretmeniyle yapılmasının daha faydalı olacağı da belirtildi.
- Okuma alışkanlığı kazandırılması için öğrencilere kitaplar tanıtılması, onlarla birlikte okuma saatleri yapılması önerildi.
- Bilhassa 8. Sınıfta lise tercihlerinden önce meslek tanıtımları yapılmasının iyi olacağı vurgulandı. 7.sınıf sosyal bilgiler dersi 6. Ünitenin sonunda mesleğini seçerken başlığı altında bu konuya daha ağırlık verilebileceği söylendi.
- Ortaokul Öğrenci kulüplerinin işlevinin yeterli olmadığı belirtildi. Öğrencilerin ilgi duyacakları seçmeli dersler gibi öğrencilerin belirleyebileceği, seçeceği kulüpler kurulmalı.
- Toplum hizmeti ve değerler eğitimi konusunda sosyal bilgiler dersinin konularının bu konularla ilişkili olduğu ve şanslı olduğu söylendi. Örneğin 5. Sınıflardaki ' sivil toplum kuruluşları' konusu ve 7. Sınıflardaki 'vakıflar' konusunun öğrencileri yardımlaşmaya teşvik ettiği aynı zamanda merhameti de öğrettiği üzerinde duruldu.

- Çocuk hikaye yazarı okula davet edildi. Öğrencilerin yoğun ilgisi oldu. Meslek tanıtımlarına ağırlık verildi. Değişik meslek gruplarından tanıtım günleri yapıldı. Başarılı öğrencilere gezi düzenlendi.
- Kitap Fuarına öğrenciler getirildi. Başarısında belirgin bir artış gösteren öğrencilere gezi verilmesinin iyi olacağı belirtildi.
- Veli ziyaretleri yapıldı sonuçları olumlu oldu.
- Öğrenci aile profillerinin tespiti maddi durumu iyi olmayanlara yardım yapan kuruluşların tespitinin önemi belirtildi.
- Toplum hizmeti kapsamında oy kullanma hakkı ve görevini daha bilinçli kullanan toplum oluşturabilmek için, öğrencilerin çevredeki ailelere bu konuda gerekli bilgilendirmeler yapılmasına,
- Değerler eğitiminde sene başında bir program bir program belirleyerek program dahilinde her aya bir değer ve her öğretmen bir değeri işlemesine,
- Öğrenciler tarafından gazetelerden dergilerden değerlerle ilgili belge doküman seçilmesi, işlenen değerle ilgili film izlettirilerek filmin içindeki değerlerin neler olduğunun yazıyla belirtilmesi,
- Bir veya birkaç değer için kısa bir tiyatro oyunuyla dile getirilmesine,
- Öğrenci ve ailelere yönelik sağlıklı beslenme ve hijyen konusunda sağlık çalışanlarından da yardım talep edilerek bilinçlendirme seminerleri düzenlenmesine,
- Okulda her öğrenciye ait bir çiçek veya fidan diktirilerek ve diktikleri bitkilere isimleri yazdırılarak belli bir süre sonra “Kimin çiçeği güzel” diye bir çalışma yapılırsa çocuk çiçeğini sahiplenir, iyi yetişmesini sağlar. Ayrıca çevredeki ağaçlara kuş yuvası yaptırılıp koydurulabilir.
- Meslek tanıtımıyla ilgili olarak o mesleği yapan insanların okula getirilmeleri ve yaptıkları meslek hakkında bilgilendirme yapmaları sağlanmasına,
- Okuma, anlama, yorumlama becerilerini geliştirmeleri için öğrencilerin azami ölçüde kitap okumalarının sağlanmasına,
- Belli bir kulüp saati olmadığı için, kulüp çalışmalarında zorlanıldığı mümkünse bir kulüp saatinin ayrılması gerektiği,
- Öğrenci beslenme çantalarının elden geldiğince velilerle görüşme sağlanarak daha sağlıklı hale getirilmesi. Yine velilerle görüşülerek öğrencilerin kahvaltı yapmadan okula gönderilmemesinin sağlanması.
- Serbest Zaman daha çok sportif ve kültürel faaliyetleri yönlendirme yapılmıştır. Bilgi yarışmaları, futbol turnuvaları düzenlenmiştir.
- Öğrenci Kulüpleri; 8. Sınıflarda haftalık ders saati içinde planlanmıştır. Diğer sınıflarda belirli gün ve haftaların kutlanması ile gerçekleştirilmiştir.
- Toplum hizmeti Bir Yetim Kardeşin Olsun Projesi kapsamında çalışmalar yapıldığı, Bir İyilik Yap Projesi kapsamında Doğu ve Güneydoğudaki öğrencilere, kendi öğrencilerinin katkısı ile kitap gönderildiğini örnekleri paylaşıldı.
- Değerler Eğitimi; Medyada bulunan bazı yayınların milli ve manevi değerlerimizi tahrip ettiğini ve bu hususta önlem alınması gerektiğinden teknolojinin doğru kullanılması konusunda bilgilendirme yapıldığı; Ayrıca öğretmenlerin davranışlarıyla örnek olmasının, rol-model olmasının teorik eğitimden daha etkili olduğu paylaşıldı.
- Hijyen Eğitimi; Zümre öğretmenleri işbirliği ile temizlik alışkanlıklarının kazandırılmasına çalışılmıştır. Ayrıca kantinlerde eldivenli satış yapılması, kantin denetimleri, okul içinde çalışan personelin yaptığı işe uygun giyinmesi gibi örneklemeler olumlu davranış kazandırılmaya çalışılmıştır;
- Sağlıklı Beslenme; Okul Aile İşbirliği İle çözüme ulaştırmaya çalışılmıştır. Koridorlardaki görsellerle desteklenmiştir.

- Doğa Sevgisi; Okulların şehir içinde bulunması bahçelerin beton zeminli olması doğa sevgisini olumsuz yönde etkilemektedir. Sınıf çiçekliği oluşturularak ve bahçenin belirli bir bölümüne fidan dikilerek bu sorun çözümlenmeye çalışılmıştır.
- Veli Ziyaretleri –Aile Eğitimi; Rehberlik servisi ile sınıf rehber öğretmenlerinin aktif çalışmaları ile devam etmektedir. Aile eğitimi noktasında 7-19 yaş aile eğitimi seminerleri rehberlik servisleri tarafından devam ettirilmektedir.
- Kariyer Günleri-Meslek Tanıtımı; Okullardan mezun olan meslek sahibi eski öğrencilerin katkıları ile il çapında mesleğinde başarılı olan kişilerden alınan destekle gerçekleştirildiği belirtildi.
- Okuma Alışkanlığı Kazandırma Çalışmaları; okul kütüphanesinin aktif hale getirilmesi için önlemler alınmış, en çok okuyan öğrencinin ödüllendirilmesi çalışması yapılmıştır. Dost Kitaplar projesi kapsamında belirlenen kitaplar öğrencilere okutulup okul içinde yarışma düzenleyerek okuma alışkanlığı kazandırılmaya çalışılmıştır.
- Öğrenci ile birlikte velinin de çocuğunu tanıması gerekmektedir. Bu aşamada rehber öğretmen ve sınıf rehber öğretmeni başta olmak üzere tüm eğitimcilerin rasyonel bir değerlendirme yapmaları gerekmektedir. Özellikle meslek liselerinde mesleklerin tanıtılmasında yönelik çalışmalara ağırlık verilmelidir.
- Okullarda yapılan yönlendirme faaliyetleri başarı odaklı değil ilgi ve beceri odaklı olmalıdır.
- Velilere öğrenciler doğru bir şekilde tanıtılmalıdır. Ebeveynlerde öğrencilerine yönelik yanlış yüklemelerin önüne geçilmelidir.
- Veli toplantılarına katılan velilerin niceliği artırılmalıdır.
- Niceliksel artışın sağlanması ile birlikte veli toplantılarında birlikte geçirilen sürenin niteliği konusunda öğretmenler özenli davranmalıdır.
- Veli toplantılarında maddi konular birinci öncelik olmamalıdır
- Öğretmenler (özellikle sınıf rehber öğretmenleri) veli görüşme saatleri düzenleyerek her bir veliye ayrı zaman ayırmalıdır.
- Velileri okulun içine dahil edebilmek için çeşitli yöntemler geliştirilmelidir.
- Velilere okul ile ilgili görevler verilerek okula gelmelerinin zemini hazırlanmalıdır.
- Sınıf toplantılarına okul rehber öğretmeni de katılarak velileri bilgilendirmelidir.
- Öğretmenlerin veliler ile yaptıkları görüşmelerde öğrencilerin bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimleri hakkında yaptıkları çıkarımlarda ve bildirimlerde kullandıkları dili son derece itinalı belirlemeleri gerekmektedir.
- Veli toplantılarına ve veli görüşmelerine sadece sorunlu ve başarısız öğrencilerin ebeveynleri değil tüm ebeveynler kategorize edilmeden davet edilmelidir.
- Değerler eğitiminin ortaokullarda uygulanması
- Meslek tanıtımlarının meslek gruplarınca yapılması
- Kulüplere ders saati ayrılması
- Okul ve derslik sayılarını artırarak eğitimde serbest etkinlik zamanlarını artırmak

g. Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi İle İlgili Görüşler

- Okullarda daha iyi bir eğitimin verilmesi, öğrenci başarılarının artırılması çağa ve yeni nesle ayak uydurmak için öğretmenler olarak kendimizi geliştirmenin önemini biliyoruz. Bu nedenle de kendi çabalarımızın yanında hizmet içi eğitimlere, uzaktan eğitimlere ve yıl içinde düzenlenen seminerlere katılmanın öneminden bahsedildi.
- Okullarda yapılan ‘ERAMUS’ projelerinden bahsedildi. Bu sayede öğretmenlerin yurtdışına gitme imkânı buldukları, oradaki okullarda inceleme fırsatı elde ettiklerinden bahsedildi. Bu da öğretmenin bakış açısını değiştirdiğinden bahsedildi. Henüz Belçika’dan yeni gelen 19 Mayıs Okulu sosyal bilgiler öğretmeni oradaki izlenimlerini paylaştı. Tekkeköy Okulu

sosyal bilgiler öğretmeni de balkanlarda gitmiş olduğu ülkelerin resimlerini paylaşarak, tecrübelerini aktardı.

Mesleki gelişim için tavsiye edilen eğitim ve alan kitapları ile tavsiye edilen gezi, film ve etkinlikler:

- Dönem sonunda Milli Eğitim tarafından okullara gönderilen okunması gereken kitap ve film listeleri yazısı tekrar paylaşıldı.
- Ders kitaplarının hazırlanmasında öğretmen görüşlerinin alınması
- ders kitaplarında birlikteliğin sağlanması
- Ders saatlerinin süresinin yetersiz olması
- Kazanımların azaltılması
- Başarılı öğretmenlere gezi -plaket vb ödüllendirmelerin yapılması
- Maarif Vakfının eğitim ile bir dergi çıkarması çıkardığı derginin de okullarla paylaşılması
- Mesleki gelişim için MEB yayınlamış olduğu örnek kitap listesi ve örnek film listesi ayrıca; öğretmenler tarafından tavsiye edilen eğitim ve alan kitapları, gezi ve filmler.

KİTAPLAR:

- Beyaz Zambaklar Ülkesinde (Grigory Petrov)
- Çocuk ve Demokrasi (Kemal İnal)
- Öğretmenim Bu Kitabı Okur musun? (Hasan Yılmaz)
- Okulsuz Toplum (Ivan Illich)
- Çocuk ve Suç (Haluk Yavuzer)
- Od (İskender Pala)
- Aşkın Gözyaşları (Sinan Yağmur)
- Lider Öğretmen

FİLMLER:

- 120 Filmi
- Her Çocuk Özeldir
- 3 İdiot
- 2 Dil Bir Bavul
- Son Mektup
- Veda
- Küçük Ağaç'ın Eğitimi
- Dersimiz Atatürk
- Koro
- Öğretmen
- Mucize
- Can Dostum

GEZİ TAVSİYESİ:

Çanakkale, Nemrut Dağı, Ani Harabeleri, Kapadokya, Amasya II. Beyazıt Cami ve Külliyesi, Şanlıurfa Göbekli Tepe

Nitelikli hizmet içi eğitim seminerlerinin planlanması,

Meslekle ilgili öğrenciye hitap etmeyen evrak yükünün azaltılması,

Motivasyonu artırmaya yönelik gezi, gözlem ve eğitimlerin planlanarak yapılması,

Adil ödüllendirme sistemine geçilmesinin mesleki gelişime katkı sağlayacağı belirtildi.

Mesleki Gelişim İçin Tavsiye Edilen Kitaplar Ve Filmler

Öğretmen Olmak-Doğan CÜCELOĞLU

İçimizdeki Çocuk- Doğan CÜCELOĞLU

Lütfen Beni Anla Öğretmenim-

Osmanlı Devleti-İslam- Halil İNALCIK

Küçük Şeyler- Üstün DÖKMEN

Ben Bir Öğretmenim-Atilla DAMAR

3 İdiot

Yerdeki Yıldızlar

Canım Öğretmenim

Sevgili Öğretmenim

Kara Tahta

Ölü Ozanlar Derneği vb.

Padişahların hayatı,

Kuruluş filmi,

120 filmi,

Taş mektep,

Çanakkale 1915 gibi görsellerin okullara gönderilmesi

Şerif İşgören'in eğitimle ilgili kitapları

Ders konularıyla ilgili belgesel film gibi görsellerin okullara gönderilmesi veya EBA ya eklenmesi

Sanal Müze, Benim Adım Khan

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ VE MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI İÇİN ÖNERİLER

- Ders kitaplarındaki bilginin yapılan sınavlarda PYB gibi sınavlarda sorulan sorular için yeterli olmadığı bunun için öğrencilerin farklı kaynaklardan bilgi edinmek zorunda kaldığı bu durumda sıkıntı oluşturduğu ifade edilmiştir.
- Sosyal Bilgiler müfredatındaki tarih ve coğrafya konularının ayrılarak farklı dersler adı altında işlenmesinin daha faydalı olacağı, ayrıca ders saatlerimizin müfredat konularını karşılayabilecek nitelikte olmadığı ve ders saatlerinin artırılması gerektiği ortak kanaat olarak ortaya çıkmıştır.
- Destek ve özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin tespit ve eğitiminin daha küçük yaşlardan yapılması,
- Genel olarak ders süresinin az olduğu ve etkinliklerin yetiştirilemediği;
- Öğrencilerimize görevler verilerek yaşayarak öğrenmesi sağlandığı ve bunun kalıcı olduğu,
- EBA'daki videoların kısıtlı veya sıkıcı olması ayrıca geri dönütünün olmaması verimi düşürmektedir.
- Fiziki eksikliklerin ve sınıfların kalabalık olması, zamanın yetersizliği gibi olumsuzlukların derslerdeki verimi düşürdüğü, bazı etkinliklerin yapılabilmesini zorlaştırdığı;
- Veli bilinçlendirme eğitimlerinin mutlaka yapılması gerektiği,
- TEOG kapsamında uygulanan Koçluk sistemi, daha işlevsel hale getirilerek sürekliliğinin sağlanmasının gerektiği,
- İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinin diğer kurum müdürlükleri ile işbirliği hainde yapacakları sosyal-kültürel faaliyet projelerine öncelik vermeleri ve okullardan bunlara katılımcı olmaları konularında aktif olarak rol almaları gerektiği,
- Kamu hizmeti yapan kurum ve kuruluşların milli menfaatler konularında ortak paydada bulunmalarının eğitimde sosyal etkinliklerin daha etkili yapılmasını sağlayacağı,
- Gezi planları MEB tarafından yapılırsa katılım daha fazla olacağı,
- Çanakkale ve önemli günlerde ilgili konularda tiyatro çalışmaları yapılması gerektiği,
- Gezi ve etkinliklerde illerin müfredatlara bu tür etkinlikleri konu ve zamanı gelince zorunlu ve ücretsiz olarak eklenmesi gerektiği,

- 7 ve ya 8. Sınıflarda Çanakkale gezisinin ücretsiz veya cüzi bir ücretle düzenlenmesi için öğretmenlerin bu konuda desteklenmesi gerektiği,
- Gençlik ve Spor müdürlüklerinde Ata sporlarımızın tanıtımı öğretimi ile ilgili etkinlikler düzenlemesi öğrencilerde bu konularda farkındalık oluşturulmasının faydalı olacağı,
- TEOG Sınavlarının Haziran ayında yapılması uygun olacaktır.
- TEOG Sınavlarında Kitapçık çeşidi artırılmalıdır.
- Okul bazında TEOG sınavına yönelik olarak Ekim ve Kasım aylarında en az dört defa “*Performans Takip Sınavı*” yapılması gerektiği,

Not: 28-29 Haziran 2016 tarihinde İl Zümre Çalıştayına katılan İlkadım, Atakum, Canik ve Tekkeköy ilçelerinde görev Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin çalışma raporlarına göre tanzim edilmiştir.

Raportör

Mehmet ÇELİK
Müd. Yard.

Mustafa ARIKAN
Müd. Yard.

Bayındır İlkokulu-Bayındır Ortaokulu